

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES DE BARCELONA

QUEIXA PRESENTADA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (DISCIPLINA URBANÍSTICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 19 de gener de 2022, la ciutadana, en nom i representació de la Comunitat de Propietaris d'una finca situada al carrer Mallorca, va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava el següent:

No estava conforme amb la manca de resposta del Districte de l'Eixample al recurs d'alçada interposat el 8 d'octubre de 2021.

En data de 10 de setembre de 2021 es va notificar a la Comunitat de Propietaris la imposició d'una multa coercitiva dictada en l'expedient de protecció de la legalitat urbanística, per l'incompliment d'una ordre d'enderroc dictada el 8 de setembre de 2011.

Van pagar la multa el 29 de setembre de 2021.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Examinat el contingut de la queixa, i tenint en compte la documentació aportada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de l'Eixample** per conèixer el tractament motivat que es volia donar al recurs presentat per la persona interessada.

En data 26 de gener de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

En data 30 de març de 2022 la Sindicatura va rebre la informació sol·licitada.

L'escrit exposava l'estat de tramitació del recurs d'alçada interposat per la persona interessada el 8 d'octubre de 2021 i s'adjuntava còpia de l'expedient.

CONSIDERACIONS

1. Sobre la tramitació del recurs

La queixa formulada per la ciutadana se centra, fonamentalment, en la manca de resposta al recurs d'alçada interposat.

En data 4 de febrer de 2011 el gerent del Districte va emetre resolució per ordenar la legalització de les obres efectuades. Aquestes obres consistien en la instal·lació d'una porta contínua d'accés a la finca del carrer Mallorca, que modificava la composició de la façana.

En data 8 de setembre de 2011, el gerent del Districte va emetre resolució per requerir que s'enderroquessin les obres efectuades en el termini d'un mes.

Deu anys després, en data 10 de setembre de 2021, es va notificar a les persones titulars de l'expedient resolució del gerent del Districte (de data 1 de setembre de 2021). En la resolució s'imposava una multa coercitiva de 1000 €, atès que s'havia comprovat un incompliment de l'ordre d'enderroc en les diverses inspeccions efectuades pels serveis tècnics del Districte.

En data 8 d'octubre de 2021 la persona interessada va interposar un recurs d'alçada contra aquesta resolució.

En data 26 de gener de 2022, la Sindicatura va sol·licitar informació sobre l'estat del recurs interposat. El 8 de febrer de 2022, es va emetre informe dels serveis jurídics del Districte. En l'informe es proposava estimar el recurs d'alçada; revocar la resolució de l'1 de setembre de 2021 i anul·lar la sanció imposada i donar-ne compte a l'Institut Municipal d'Hisenda. La Direcció de Serveis Jurídics Centrals de l'Ajuntament havia de revisar l'informe i, posteriorment, notificar-ho a les persones titulars durant el mes de febrer de 2022.

El fonament jurídic pel qual s'ha estimat el recurs és l'article 207.2 del Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme (TRLUC). Aquest article disposa que **«les ordres de restauració i les obligacions derivades de la declaració d'indemnització per danys i perjudicis prescriuen al cap de sis anys»**.

En aquest cas, l'ordre de restauració era del 8 de setembre de 2011 i la resolució d'imposició de la multa coercitiva de l'1 de setembre de 2021. Per tant, quan es va emetre aquesta darrera resolució havien transcorregut gairebé 10 anys i, en conseqüència, l'ordre de restauració ja havia prescrit.

En data 15 de juliol de 2022, la persona promotora de la queixa va confirmar a la Sindicatura la recepció de la notificació de la resolució estimatòria del seu recurs, així com la devolució de l'import corresponent a la sanció imposada.

Pel que fa al termini de resolució d'aquest tipus de recurs, l'article 122.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, disposa que el termini per resoldre i notificar la resolució és de tres mesos.

L'informe dels serveis jurídics del Districte es va emetre amb posterioritat a la intervenció de la nostra institució. La resolució i notificació del recurs d'alçada s'han produït cinc mesos després. Per tant, fora del termini que fixa la norma.

Tot i haver superat el límit temporal legalment establert, la Sindicatura ja ha manifestat en moltes ocasions que és coneixedora de l'elevat nombre d'expedients i la càrrega de treball de determinats serveis municipals, com és el cas del Departament de Llicències i Inspecció del Districte de l'Eixample. **Aquesta situació dificulta que es puguin complir estrictament els terminis que les normes imposen.**

2. Fons de l'assumpte

Una altra qüestió és la **tramitació de l'expedient de protecció de la legalitat urbanística.**

Convé recordar que la protecció de la legalitat urbanística té per objecte tutelar i protegir el compliment de la normativa i el planejament urbanístic. Aquesta potestat és d'exercici preceptiu (article 199 TRLUC) i la seva competència correspon als ens locals, que estan obligats a activar els procediments legalment establerts per fer efectiva la tutela i la protecció de l'ordenament urbanístic.

En l'exercici d'aquesta potestat, l'actuació administrativa s'ha de regir tant per la celeritat de reacció davant les infraccions urbanístiques, com per l'agilitat en la tramitació administrativa dels expedients. Una actuació poc diligent de l'Administració pot provocar la prescripció de l'acció de la realitat física alterada, com ha passat en aquest cas.

Certament, crida l'atenció i no sembla acceptable que hagin transcorregut més de 10 anys des de que es va dictar l'ordre de restauració i que, durant aquest temps, l'Ajuntament no hagi fet res per donar-hi compliment.

De la documentació que figura a l'expedient tramès a la Sindicatura, es constata que les inspeccions es van fer el 8 de gener de 2014, el 15 de novembre de 2017, i el 9 de març de 2021 respectivament. De fet, la seqüència temporal dels fets ens mostra que l'any 2017 ja operava la prescripció i, tanmateix, es va imposar la multa coercitiva que la comunitat de propietaris va pagar el 29 de setembre de 2021.

Cal evitar que la **manca de diligència exigible en la tramitació dels expedients sigui la causant de la prescripció** de l'acció d'ordre de restauració. A més, en el cas que ens ocupa, l'actuació poc curosa de l'administració ha suposat una càrrega administrativa innecessària i evitable, tant per a la ciutadana com per als serveis municipals.

L'actuació ferma i decidida de l'Administració en el respecte a la legalitat urbanística és un deure inexcusable que imposen els articles 205 i següents del TRLUC, actuació que no es correspon amb la tramitació de l'expedient que s'ha revisat.

El **principi de bona administració i d'eficàcia dels serveis públics** estan recollits a l'article 41 de la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea, als articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim

jurídic del sector públic administratiu comú. Aquests drets impliquen comptar amb una Administració que presti el major nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, respectant els drets i interessos legítims de la ciutadania, i sigui capaç de resoldre els problemes de manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, aprovada l'any 2000, menciona en l'article XXIII, en referència a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de l'Eixample no ha estat ajustada a dret ni eficaç** perquè no ha donat compliment a les obligacions que imposa el Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme.

En conseqüència, emetem la següent decisió:

- **Recomanar al Districte de l'Eixample** que adopti les mesures i disposi els recursos necessaris per agilitzar els procediments de resolució dels expedients de protecció de la legalitat urbanística, per donar compliment als principis d'eficàcia, eficiència i celeritat.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.